

Idehistorie

Englands industrielle revolution

1. Hvilken betydning havde udviklingen i landbruget for den industrielle revolution?

Udviklingen i landbruget havde en stor betydning, for den industrielle revolution. For da man i landbruget begyndte at kunne producere mere, til flere mennesker. Så blev det muligt at folk kunne deres arbejdskraft andre steder, som fx transport eller at uddele varerne.

2. Hvori bestod Malthus's befolkningsteori - og hvorfor tog han fejl?

Malthus tog fejl, fordi at han mente at Englands befolkningstal vil blive fordoblet hver 25 år. men at der til sidst ikke ville være nok plads til at de både skulle udvide madproduktionen (marker osv.) fordi der vil komme flere mennesker som også skal have et sted at bo. så han mente at der til sidst ikke ville være plads nok inde for Englands grænser.

3. Sammenlign befolkningsudviklingen i England med udviklingen i andre lande. Brug befolkningstabellen og tabellen over børnedødelighed.

Hvis man sammenligner Storbritannien med Frankrig. Så er der sket en markant ændring. Og at der er sket en stor ændring i England måske pga. dampmaskinen

Fra håndværk til manufaktur:

1. Hvad forstås ved "manufaktur" og "industri"?

Manufaktur er en organisering af en produktionsmetode som blev brugt meget i 1500-tallet. De første skridt imod at skabe manufaktur, tog nogle driftige købmænd og driftsherrer, de ville skabe en revolutionering af byerhvervenes produktion, fordi det simpelthen gik for langsomt med at producere varer. Manufaktur skal forstås som en storproduktion med håndværksmæssige metoder, og det blev som reel organiseret i store fabriksbygninger. Den såkaldte storproduktion gik ud på at hver håndværker kun fik én eller få arbejdsprocesser i arbejdsdelingen, og dermed kunne det samlede antal varer optimeres. Manufaktur var langt mere effektiv end den traditionelle håndværksproduktion.

Industri er masseproduktion af ensartede varer som bliver solgt til et ukendt marked. Ved industri bliver der anvendt mekanisk drivkraft med en høj arbejdsdeling.

2. Hvorfor er arbejdsdeling så betydningsfuld dels på virksomhedsplan, dels på samfundsplan?

Arbejdsdeling er meget vigtig for at kunne producere et produkt hurtigt. Hvis en arbejdsdeling bliver delt op i 10 arbejdsprocesser, kunne hver man stå for 1 arbejdsproces hver og derfor specialisere sig inden for lige præcis den arbejdsopgave. På den måde kunne 10 ansatte have hver deres del i opgaven og udføre det meget hurtigere end hvis de alle skal kunne alle ting. På virksomhedsplan betød det at de kunne fremstille mange flere produkter, grundet manufaktur. På det samfundsmæssige plan betød det at man ville få sine varer langt hurtigere end førhen. Samfundet ville kunne sætte gang i salget langt tidligere og derved tjene flere penge.

3. På hvilken måde bryder Adam Smith med det gamle, statiske landbrugssamfunds tankegang?

Adam Smith bryder det statiske landbrugssamfunds tankegang ved at sætte gang i manufaktur. Han mente at arbejdsdeling var den største forbedring af arbejdes produktiviteten. Derfor brød han den gamle statiske landbrugssamfundstankegang, da han mente at alle skulle have hver deres arbejdsprocesser i stedet for at lave alle arbejdsprocesser selv.

Fra manufaktur til industri:

1. Hvad adskiller "manufaktur" og "industri"?

Manufaktur er en storproduktion med håndværksmæssige metoder som oftest er organiseret i fabrikker. Industri er en masseproduktion af ensartede varer, der bliver lavet med mekanisk drivkraft. De to ting adskiller sig fra hinanden ved at den ene ting bliver lavet udelukkende af mennesker, og den anden ting bliver lavet ved hjælp af maskiner.

2. Hvorfor er arbejdsdeling så betydningsfuld dels på virksomhedsplan, dels på samfundsplan?

Det at man kunne effektivisere produktionen af tekstil, gjorde at folket kunne fokusere mere på produktionen af f.eks. fødevarer fremfor tekstil. Derudover blev tøjet også meget billigere, og noget som flere personer havde råd til. Grunden til at det blev billigere, var fordi at man nu kunne producere f.eks. tråd op til 15 gange hurtigere end før.

3. Hvad vil det sige, at håndværk producerer til en "kendt marked", mens manufaktur og industri producerer til et "ukendt marked".

Det de mener når de siger at man sælger til et kendt marked, er at når det var håndværkerne der produceret f.eks. en trøje, så foregik det i form af en personlig bestilling fra kunden. Når man i forbindelse med manufaktur og industri producerer til et ukendt marked, er det fordi at man laver en masseproduktion af en bestemt varer, som man derefter sætter på markedet, derfor kender man ikke på forhånd kunden, men man regner bare med at det bliver solgt.

4. Hvorfor slår masseproduktion igennem i nåleproduktion og tekstilfremstilling, men ikke i smykkeproduktion eller silketøjsfremstilling?

Det er fordi at nåle og tekstilfremstillingen er noget der bruges af nærmest alle, og derfor er der et meget større marked end ved f.eks. smykke og silketøjsfremstilling, da smykker er noget som ikke særlig mange har råd til, og silke er også et dyrt materiale.

Dampmaskinen

1. Hvorfor var dampmaskinen afgørende for industrialiseringen af England?

Dampmaskinen var rigtig vigtig for industrialiseringen af England, da det gav mulighed for at køre maskiner uden brug af naturlige energikilder. Problemer var nemlig dengang, ligesom det er i dag, at vi ikke har særlig mange muligheder, for at opbevare den energi vi skaber.

Energi kunne man før dampmaskinen nemlig også få på samme form nemlig rotationsenergi, men i stedet for damp var den drivende faktor naturlige kilder som vind og vand, hvor energien så tilsvarende blev dannet i vindmøller og vandmøller.

Med dampmaskinerne blev det således muligt at kunne udføre et stykke arbejde alle dage døgnet rundt, da der ikke længere skulle tages højde for at naturen var med en den pågældende dag.

2. Angiv stadierne i udviklingen af jernbanen.

Udviklingen af jernbanen kom i takt med at man i nogle miner skulle transportere flere tunge materialer så som kul og jernmalm, hvilket havde sig en stigende efterspørgsel i takt med at der var træ mangel, foruden at dampmaskinen krævede brændsel.

I de her miner skulle der så som sagt transporteres tunge ting, hvilket først blev gjort ved hjælp af vogne som man havde sat på jernskinner, således at heste bedre kunne trække dem. Dette var tilbage i 1700-tallet. I år 1800 har man så haft sat en dampmaskine på en vogn. Dampmaskinen kunne så producere fremdrift nok til at trække vognen. Dampmaskinen, eller nok nærmere et lokomotiv som det var i det tilfælde, kunne opnå en topfart på 58 km/t. En øget bonus var så ovenikøbet at dampmaskinen kunne opretholde sin topfart lige så længe som det var nødvendigt. I 1825 åbnede den første offentlige jernbane strækning

3. Hvorfor var jernbanerne vigtige for den økonomiske udvikling i England i 1800-tallet?

Jernbanerne kom til at være vigtige for den økonomiske udvikling i England, da man med dampmaskinen kunne få langt bedre muligheder for transport ind og ud af byerne i England. I 1840 var alle de vigtige byer i England forbundet. Dette resulterede således også i at man i 1855 kunne rejse fra London til Liverpool på bare seks en halv time, hvilket før i tiden var en rejse på 3 dage. Ligeledes skar man køretiden fra London til Edinburgh ned på 14 timer, i stedet for de 10 til 12 dage det ellers havde haft taget.

Sværindustrien i England

1. Hvorfor havde England naturlige forudsætninger for en stor sværindustri?

I starten smeltede England jern ved brug af trækul, men i 1709 fandt en engelsk jernværksejer en måde at smelte jern på ved brug af stenkul. Dette resulterede i at i 1770'erne gik man over til kun at bruge stenkul i højovnene. Herunder blev højovnene også større. Pga. denne nye måde at smelte jern på, brugte England jern til at lave broer, bygninger, skibe osv.

2. Hvad er den preussiske fabrikskommissærs ærinde med rejsen rundt i England?

Fabrikskommissæren May har tjekket nogle af dampmaskinefabrikkerne, hvor Boulton og Watts fabrik har lukket det af for fremmed, men det lykkedes kommissæren at få nogle informationer omkring priserne på dampmaskiner fra de andre værksteder i fabrikken. Herefter tjekkede han Moorra og Wood's dampmaskiner ud og der er 100 arbejdere som fremstiller dampmaskinerne. Derudover fremstiller de også dampvogne til at trække andre læssede vogne. Kommissæren fandt også ud af at de dygtigste arbejdere havde en videnskabelig uddannelse fx mekanikeren Ernst Neubauer, som har arbejdet for mange andre fabrikker end Boulton og Watts.

3. I teksten hævdes det, at den teknologiske udvikling var selvforstærkende. Hvad menes der med det? Kan du finde noget tilsvarende på andre områder?

Ved at der var mange indbyggere i England og de levede i en tid for nye opfindelser var en god ting skabte det en masse konkurrencer iblandt dem. Denne konkurrencer gjorde så at opfindelser ville blive forbedret eller så ville man komme på noget helt nyt så teknologien udviklet sig endnu mere. Denne stræben efter at overgå hinanden medførte så at den teknologiske udvikling var selvforstærkende.

En anden selvforstærkende udvikling var ubåden. Tilbage i tiden var der en stor konkurrence om at have flest ubåde. Ubåden var brugt til at skjule sig, hvilket gjorde at mange brugte den i krige. Hvis modparten forbedret sin båd, var det vigtigt for de andre parter at overgå ubåden ved at udvikle ubåden endnu mere. Dette resulterede så i en selvforstærkende udvikling på ubåden.

4. Hvilke miljømæssige omkostninger fulgte med i industrialiseringen?

En beretning fra Manchester i 1814 fortæller om hvordan det var dengang, da industrialiseringen udviklet sig meget. Her skriver de at fabrikker udled en masse sort røg, hvilket medførte til en stor udledning af drivhusgasser, når de brændte fx kul af.